

Kunnskapsdepartementet
Postmottak@kd.dep.no

Oslo, 27.11.2017

Høringsinnspill til Forskrift til Lov om forskningsetisk arbeid

Vi viser til høringsbrev av 17.oktober og takker for muligheten til å gi vår uttalelse til høringsnotatet med forslag til forskrift. I det følgende gir vi våre merknader med samme struktur som høringsnotatet.

Sammensetning

Nasjonale forskningsetiske komiteer

FFA mener at det er viktig at de nasjonale forskningsetiske komiteene har en sammensetning som gir bred kompetanse og speiler forsknings-Norge med hensyn til institusjonell og faglig bakgrunn. Det innebærer at de ulike forskningssektorene må være representert i de nasjonale komiteene etter sin relative betydning på det aktuelle området.

Granskingsutvalg

Vi er enig i departementets forslag om å videreføre kravet om at minst ett medlem i Granskingsutvalget bør være tilknyttet et forskningsmiljø i et annet land og foreslår at innholdet i "tilknyttet" presiseres. Det internasjonale medlemmet bør være nordisk slik at vedkommende kan lese sakene uten at dokumentene må oversettes.

Redelighetsutvalg

FFA støtter departementets forslag om at det forskriftsfestes at redelighetsutvalg må ha minst tre medlemmer. Vi er også enige i at institusjonene selv fastsetter funksjonsperiode, fastsatt i institusjonenes forskningsetiske retningslinjer. Det kan tenkes at forskriften burde si at den eksterne juridiske kompetansen i redelighetsutvalget ikke bør være institusjonens faste juridiske rådgiver.

Prosess for forslag til medlemmer

FFA er enig i at Granskingsutvalget og FEK oppnevnes etter forslag fra Norges Forskningsråd, som på forhånd innhenter forslag fra relevante fagmiljø og institusjoner. Vi mener imidlertid som sagt at sammensetningen i de ulike komiteene må reflektere forskningsmiljøene som komiteene skal betjene med hensyn til faglig og institusjonell bakgrunn. Denne forventningen bør ligge til grunn for forslagene som innhentes fra Forskningsrådet.

For øvrig støtter vi departementets forslag til sammensetning med hensyn til antall medlemmer og kompetanse, samt funksjonsperiode.

Saksbehandling

FFA er enig i at Forvaltningsloven skal gjelde også for uttalelser i redelighetssaker for offentlige forskningsinstitusjoner. Når det gjelder private forskningsinstitusjoner, som de fleste av våre medlemmer er, gjelder ikke Forvaltningsloven direkte, men det formuleres som en forventning at de generelle saksbehandlingsreglene ved slike institusjoner er på linje med reglene i Fvl kap II og III. FFA er enig i denne tilnærmingen, som samsvarer godt med loven og forslag til forskrift for øvrig, som legger opp til at den enkelte forskningsinstitusjon selv har ansvar for å finne de gode løsningene som oppfyller lovens krav.

Vi setter pris på presiseringen av at det er åpent for institusjoner å ha felles redelighetsutvalg, så lenge lovkravene etterfølges. Det må sikres at utvalget har tilstrekkelig kunnskap om institusjonen, for eksempel gjennom saksforberedelsen, og taushetsbelagt informasjon må sikres gjennom taushetserklæringer. Dette er aktuelle løsninger for noen institutter.

Proposisjonen omtaler at den enkelte institusjon må i sine retningslinjer klargjøre redelighetsutvalgets rolle ifht uttalelser, om disse er rådgivende overfor institusjonens ledelse eller endelige på vegne av institusjonen. Det kan tenkes at høringsnotatet burde gi en anbefaling her eller antyde fordeler og ulemper med de to alternativene.

FFA er enig i departementets vurdering av at det ikke er nødvendig eller hensiktsmessig å lovregulere behandlingen ved forskningsinstitusjonen ytterligere.

Krav om sannsynlighetsovervekt

FFA gir vår tilslutning til forslaget krav om sannsynlighetsovervekt.

Andre bestemmelser

Arbeidsoppgaver for de nasjonale forskningsetiske komiteene

FFA er enig i flere av innspillene til oppgaver for FEK og har også selv foreslått justeringer i arbeidsoppgaver i retning økt forebyggende og kompetansehevende virksomhet fremfor behandling av enkeltsaker. Vi er likevel enig i departementets vurdering av at arbeidsoppgavene bør fastsettes gjennom årlig budsjettildeling og etatsstyring, ikke gjennom forskrift.

Vennlig hilsen

Agnes Landstad

Daglig leder FFA